

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

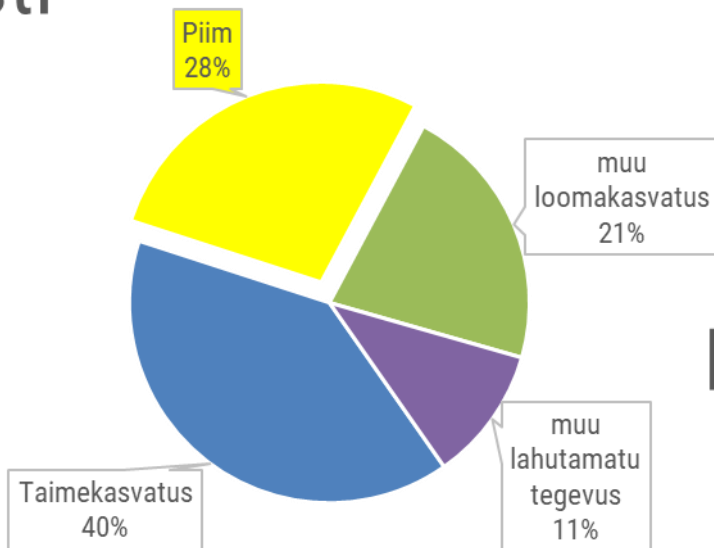
Jätkusuutliku toidutarneahela suunas

Marko Gorban
Maaeluministeerium

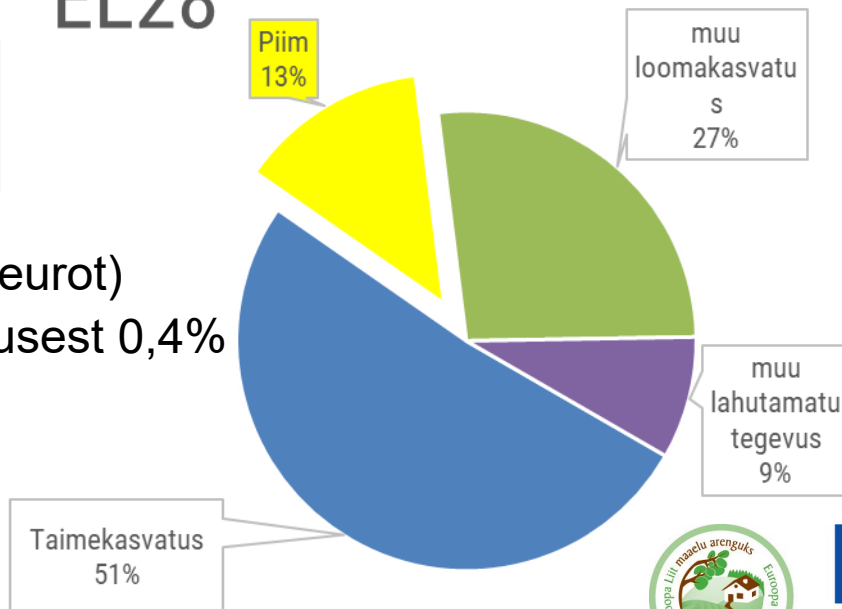
Piimafoorum
03.10.2019

Piim põllumajanduse majandusharu kogutoodangu väärtuses (2018)

Eesti

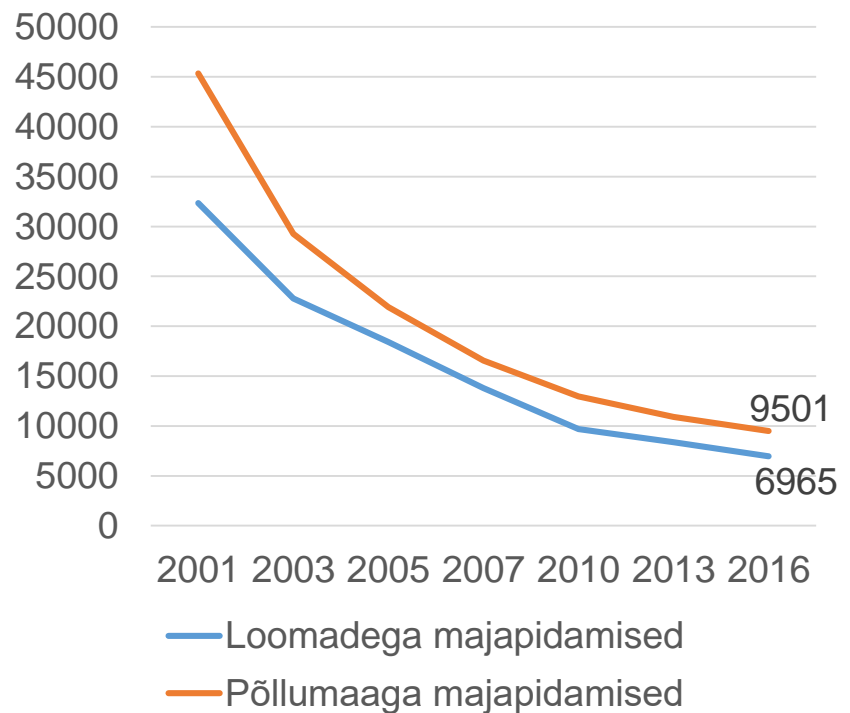
EL28

Eesti piimatoodangu väärtus (238 mln eurot) moodustab EL28 piimatoodangu väärtusest 0,4%

Põllumajanduslikud majapidamised

- Põllumaaga majapidamiste arv on ajavahemikul 2001 kuni 2016 vähenenud 80%
- Loomadega majapidamiste arv on vähenenud samal ajaperioodil 78%

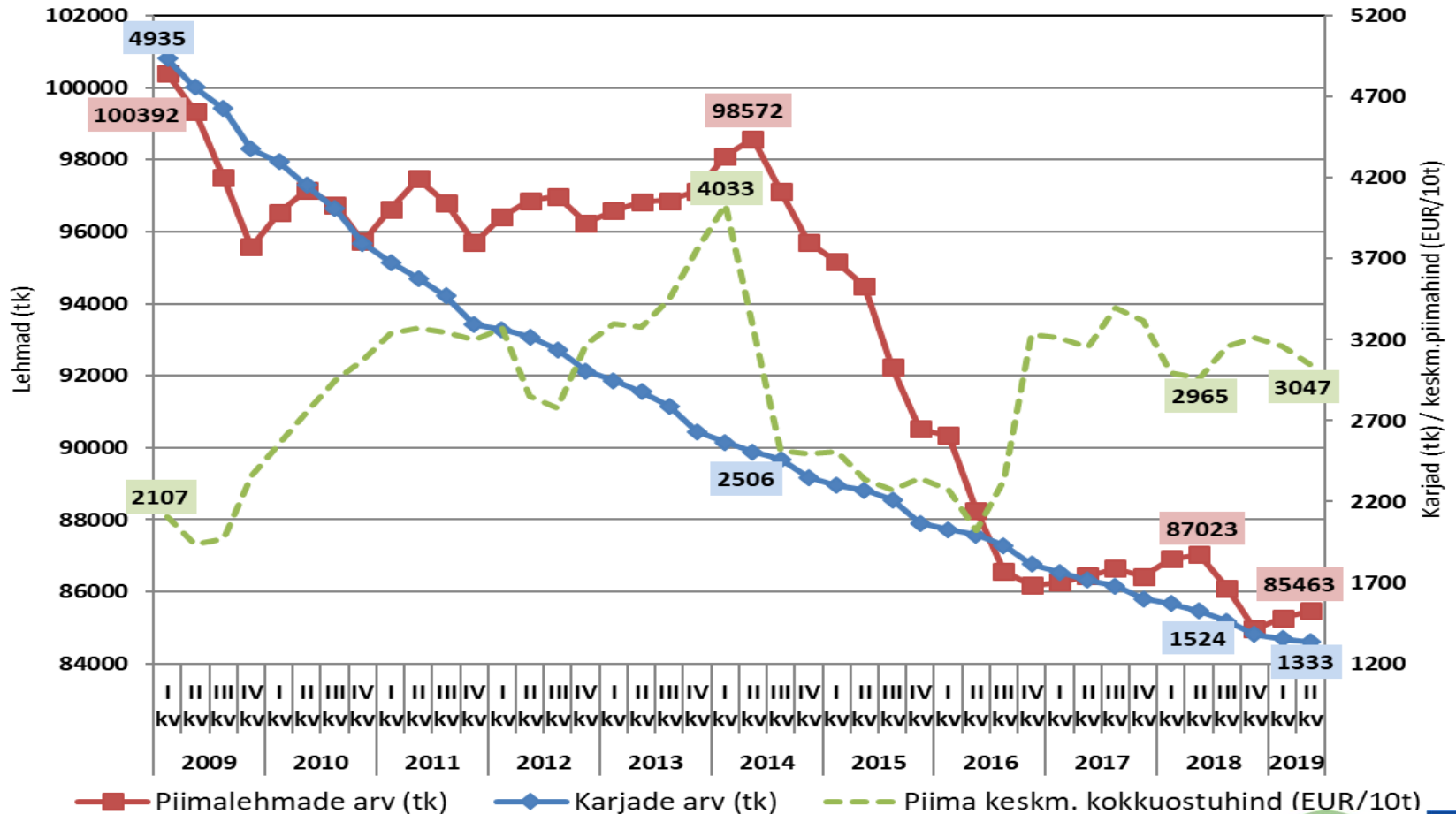

Allikas: Statistikaamet

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

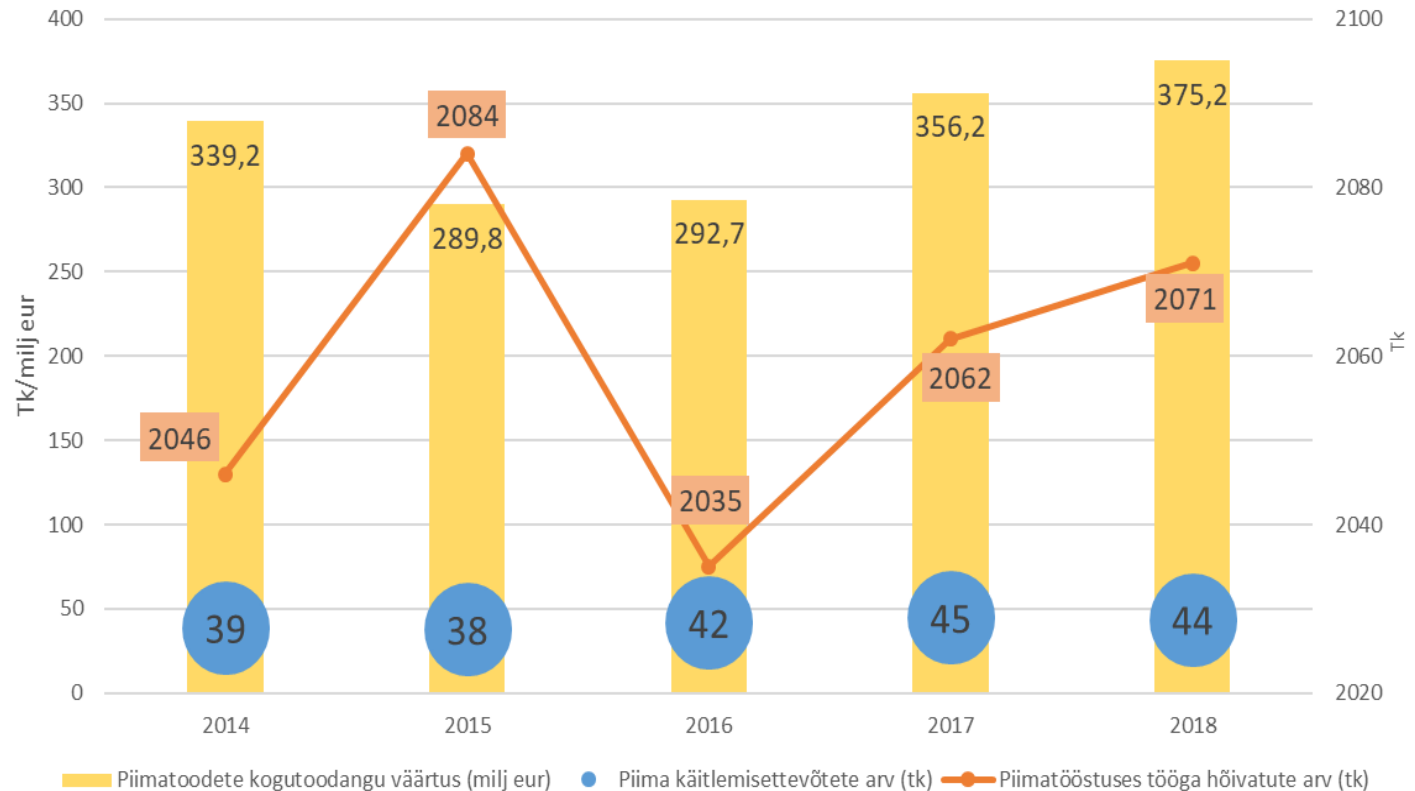
Piimalehmade ja karjade arv ning keskmine piima kokkuostuhind

Allikas: PRIA; SA

Piima töötlemine: ettevõtete ja töötajate arv ning kogutoodangu väärtus

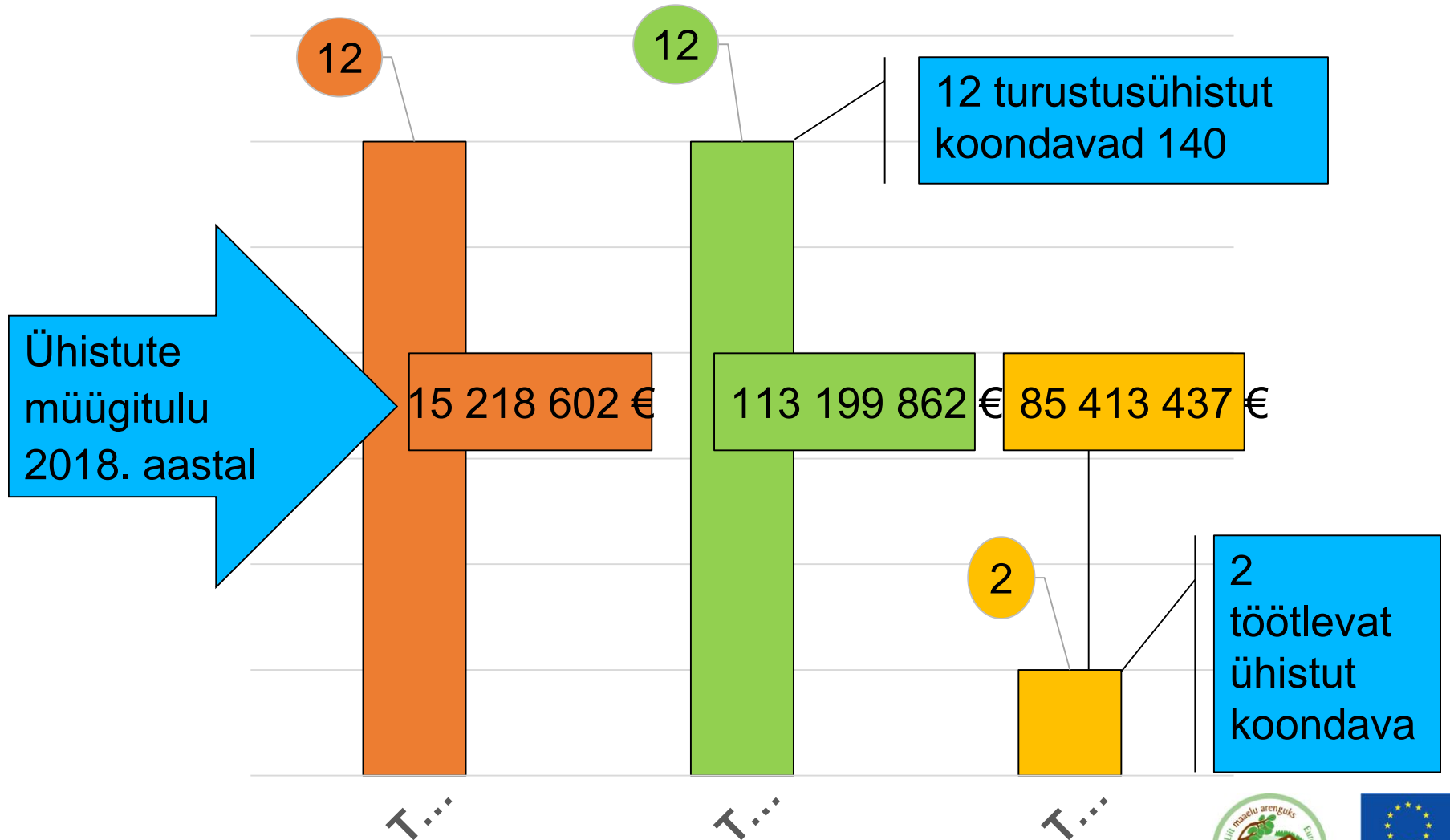

Allikas: VTA;
SA

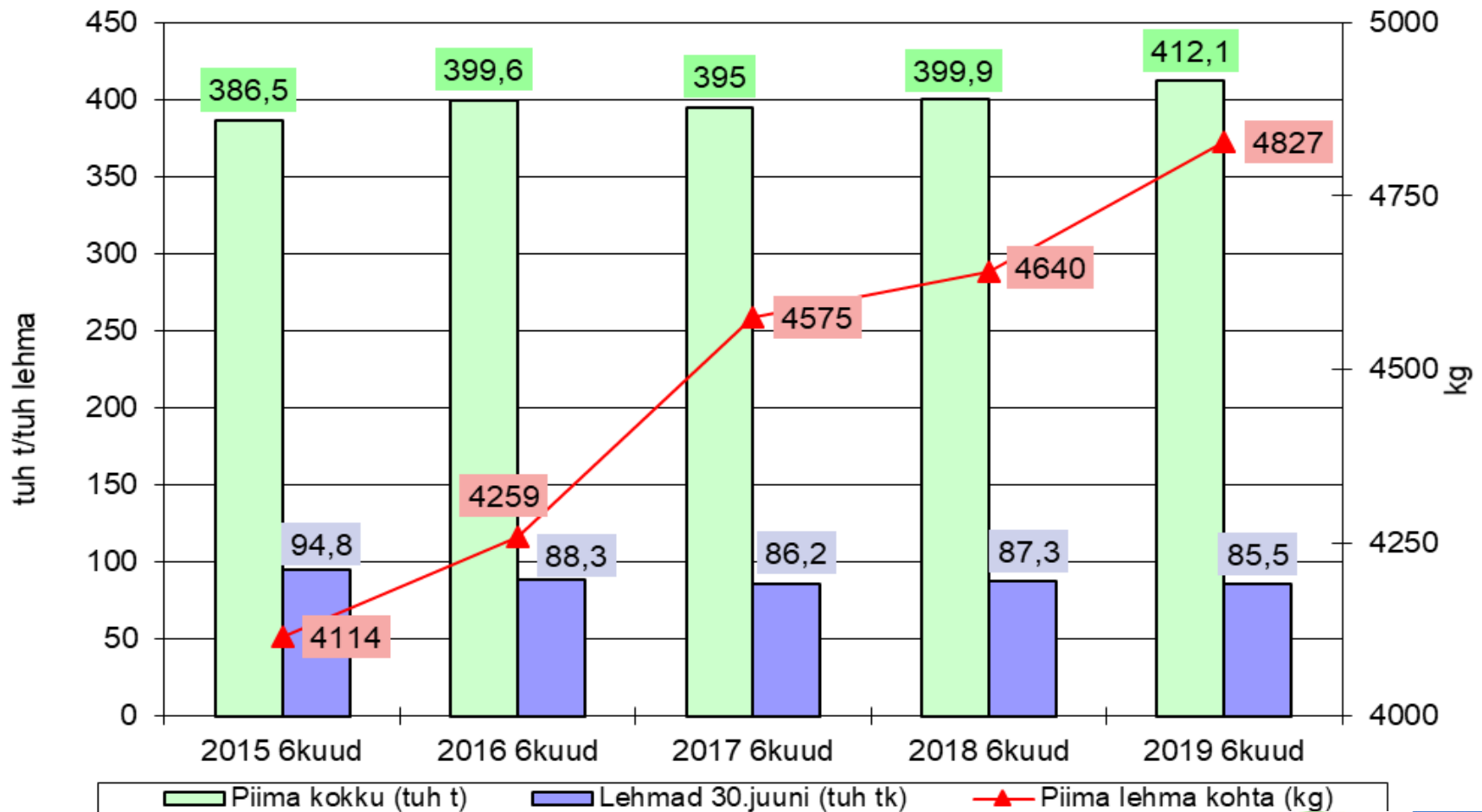

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Piimaühistute tüübid, liikmete arv ning keskmine müügitulu

Piima kogutoodang, lehmade arv ja lehmade keskmine produktiivsus

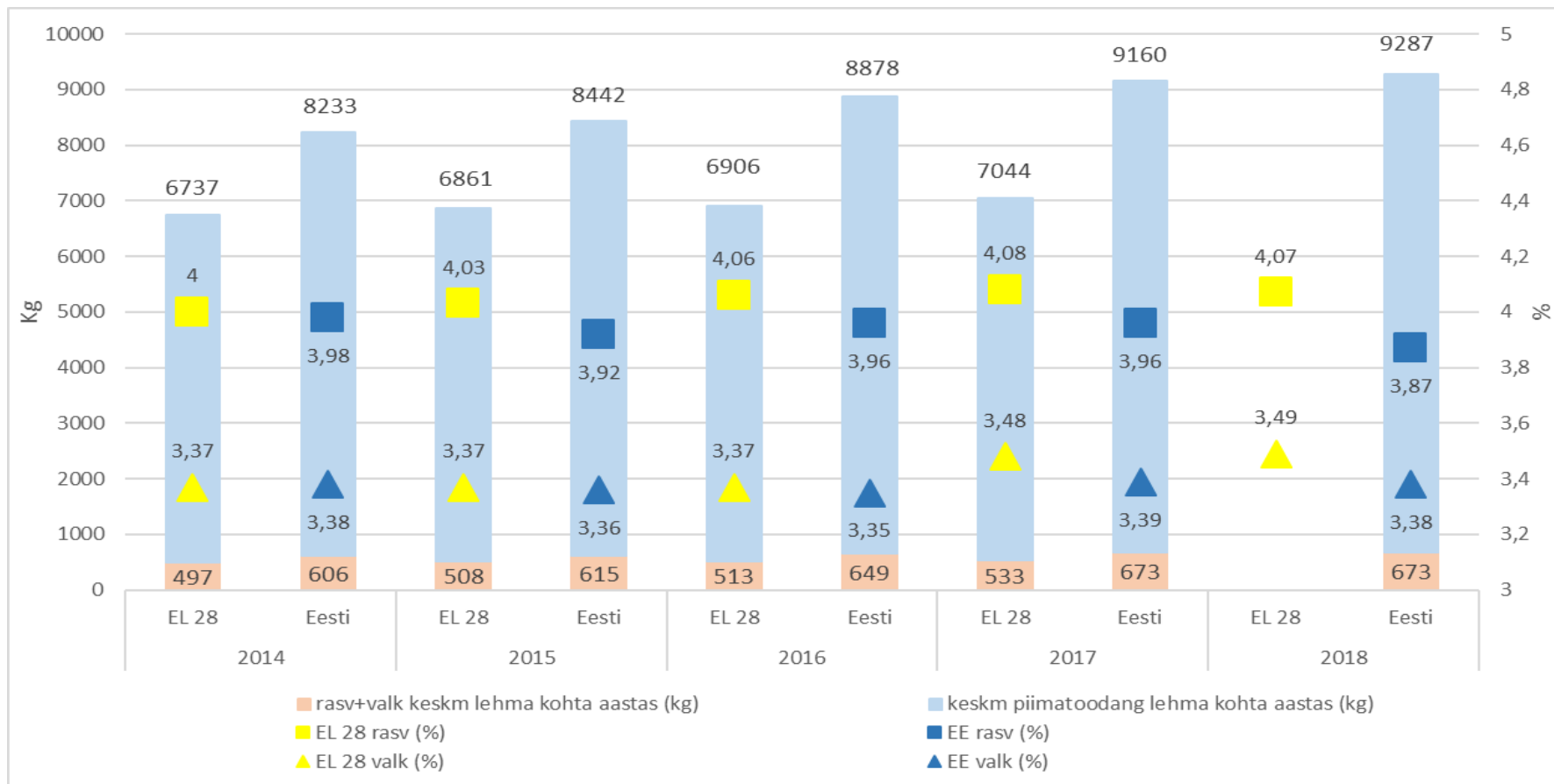

Allikas: SA

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Keskmine piimatoodang lehma kohta ning piima rasva- ja valgusisaldus

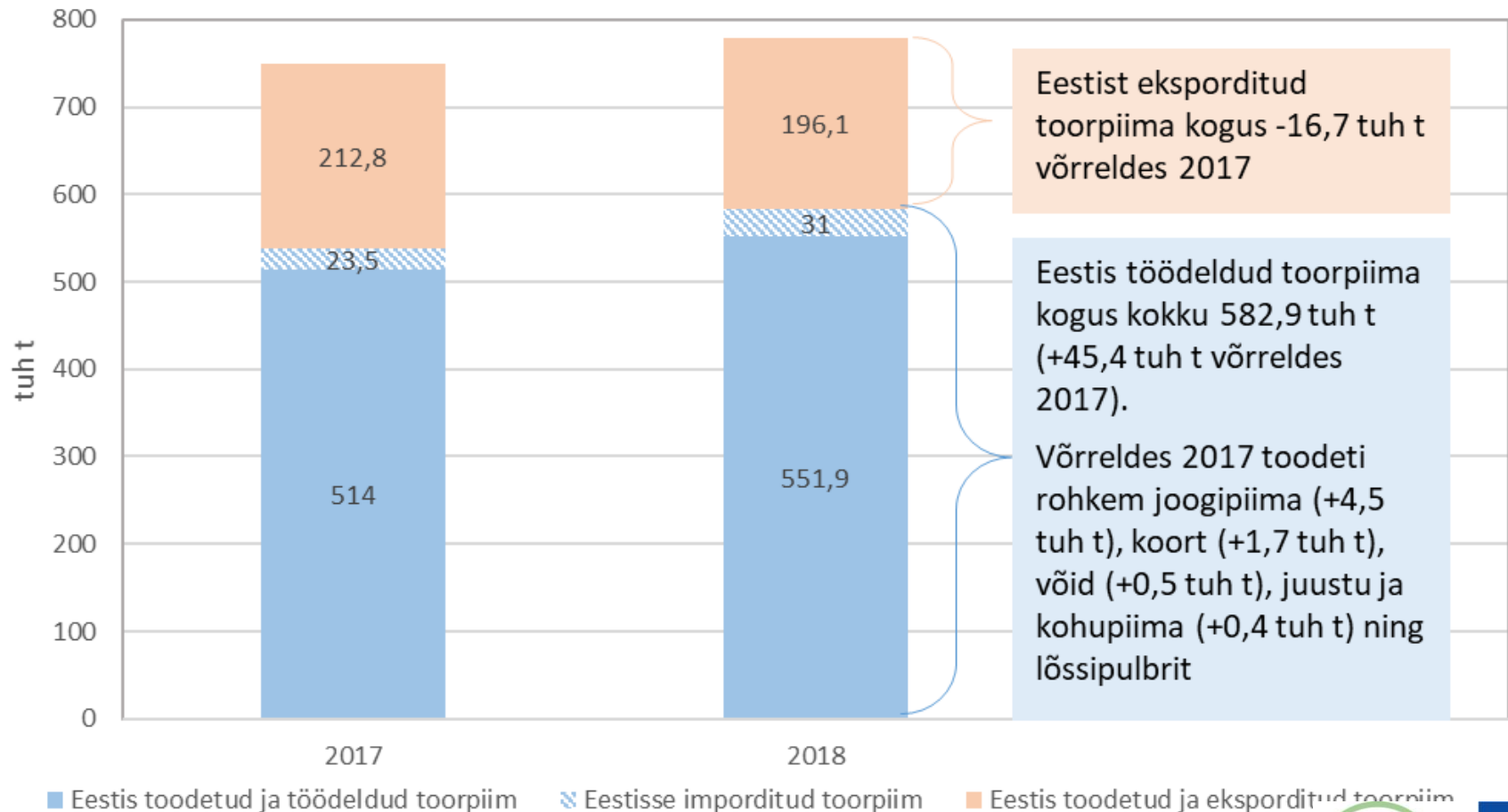

Allikas: SA; Eurostat; DG Agri; AHDB

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond: Euroopa Investeeringud maapirkondadesse

Muutus Eestis töödeldava toorpiima koguses 2018 võrreldes 2017

Allikas: SA

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Toorpiima eksport 2018 ja teoreetiline tulu selle töötlemisest

Eestist eksporditud toorpiim

- kogus 196,1 tuh t

- maksumus 62,2 milj eurot

Eksporditud toorpiimast saanuks valmistada

15,7 tuh t juustusid
(52,8 milj eur)

4,9 tuh t võid
(23,8 milj eur)

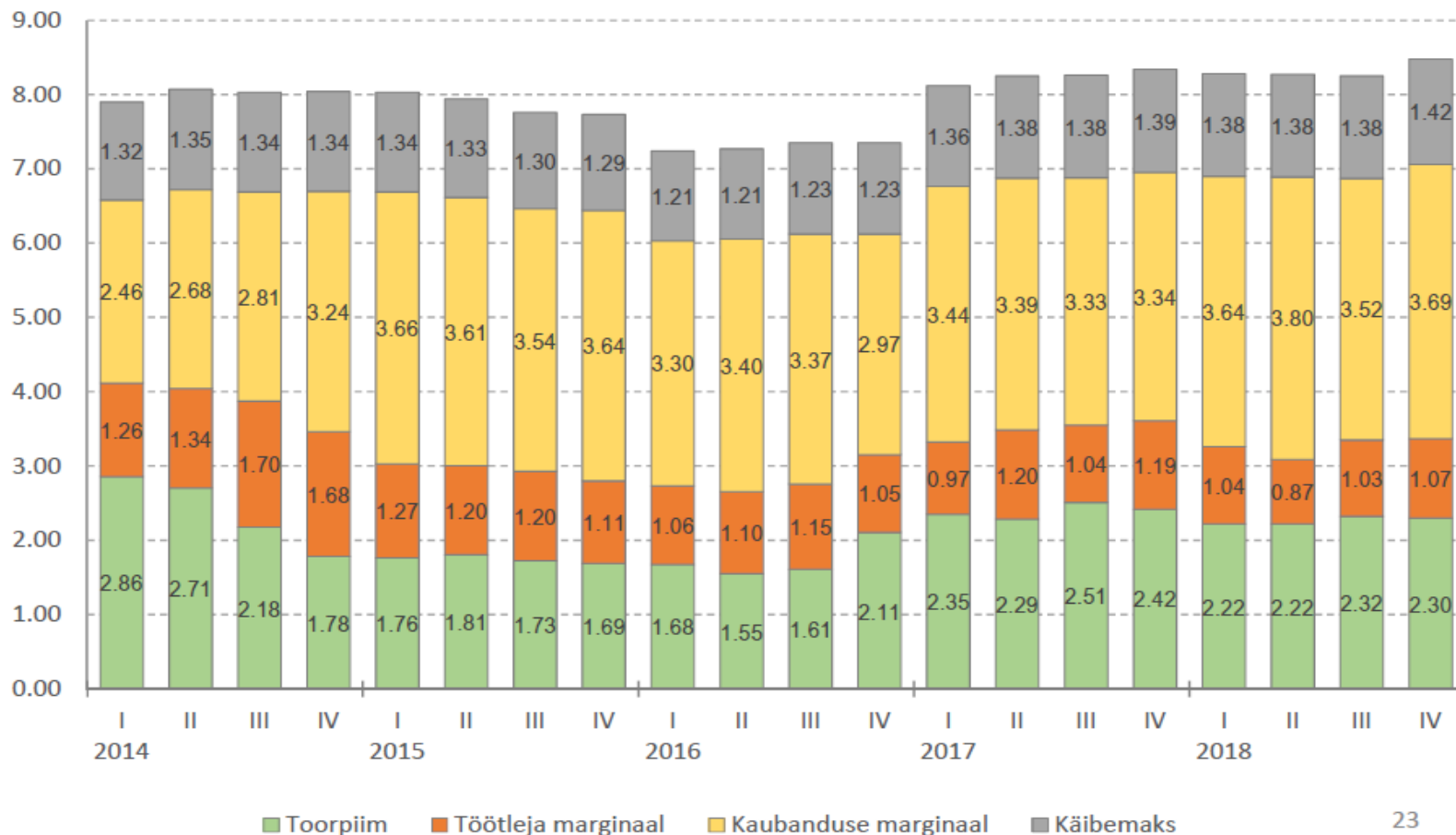
5,9 tuh t
vadakupu
(3,2 milj eur)

**Teoreetiline
tulu kokku
79,8 miljonit
eurot ehk
+17,6
miljonit
eurot
võrreldes
toorpiima
eksportitulu
ga**

Allikas: SA; MeM arvutused

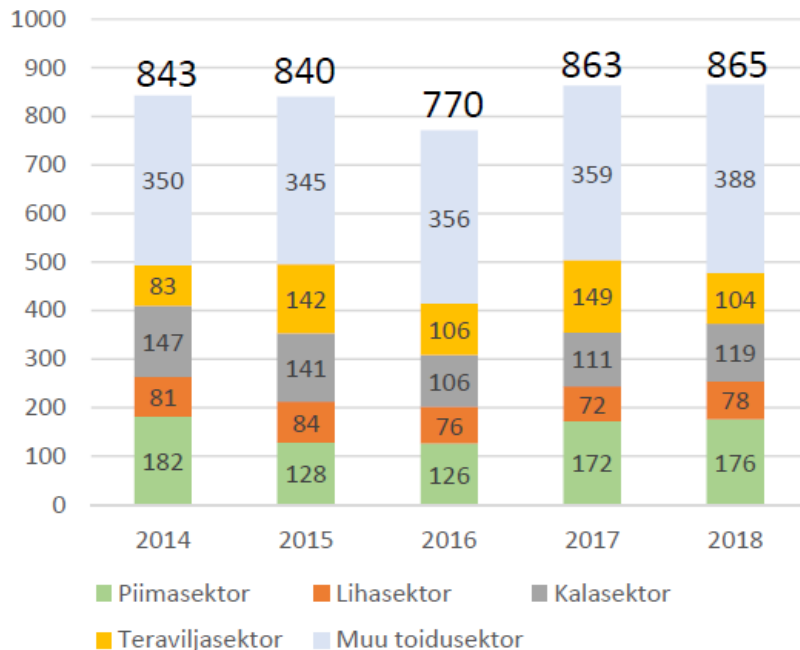

Hinnamarginaalide jagunemine: juust Edam (€/kg)

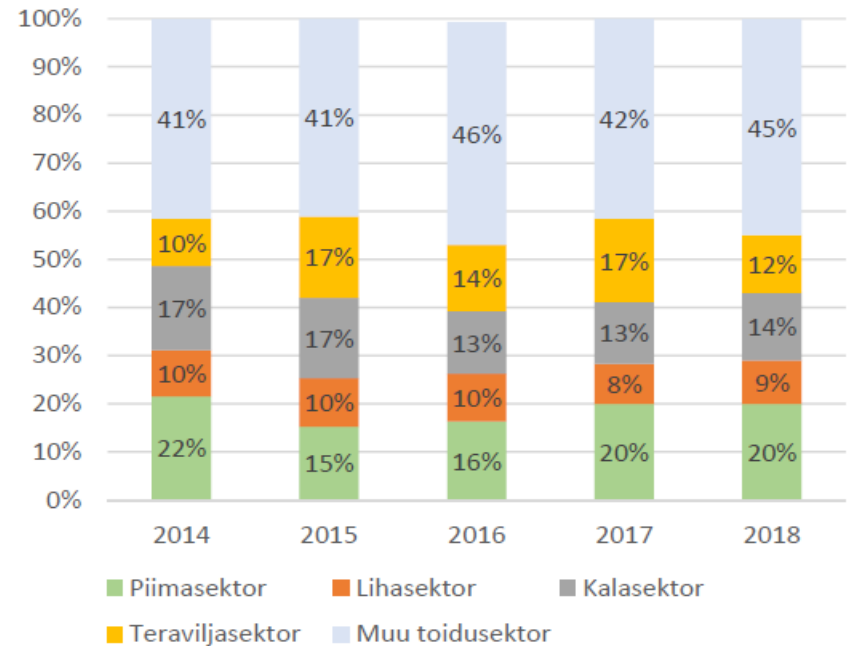

Piimasektori osakaal toidusektori ekspordikäibes

Eesti päritolu toidu ekspordikäive 2014-2018 (miljon eurot)

Osakaal toidusektori ekspordikäibes (%)

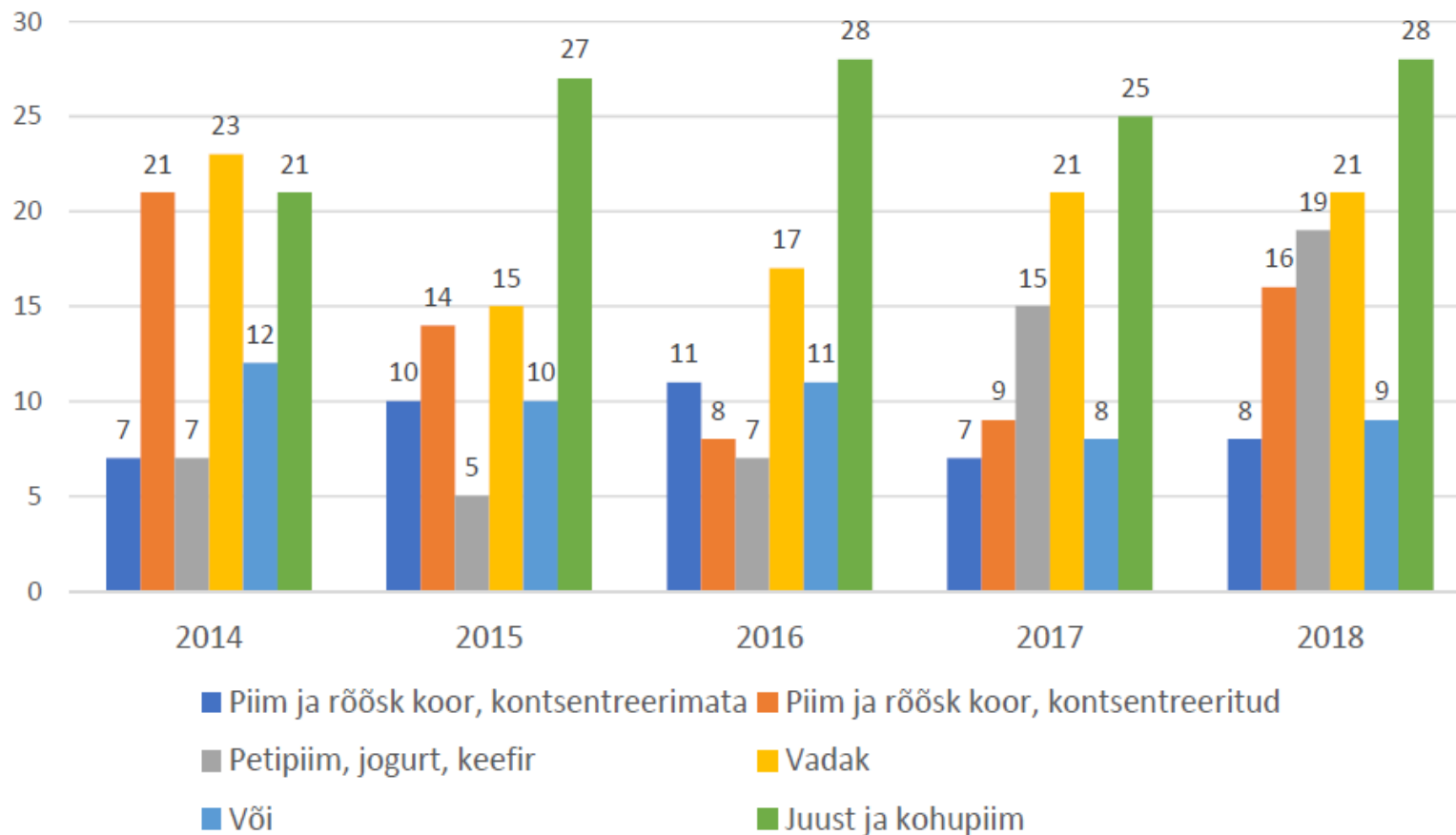

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituudi uuring „Eesti toidusektori ekspordivõimekus“

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapirkondadesse

Piima ja piimatoodete ekspordi sihtriikide arv 2014-2018

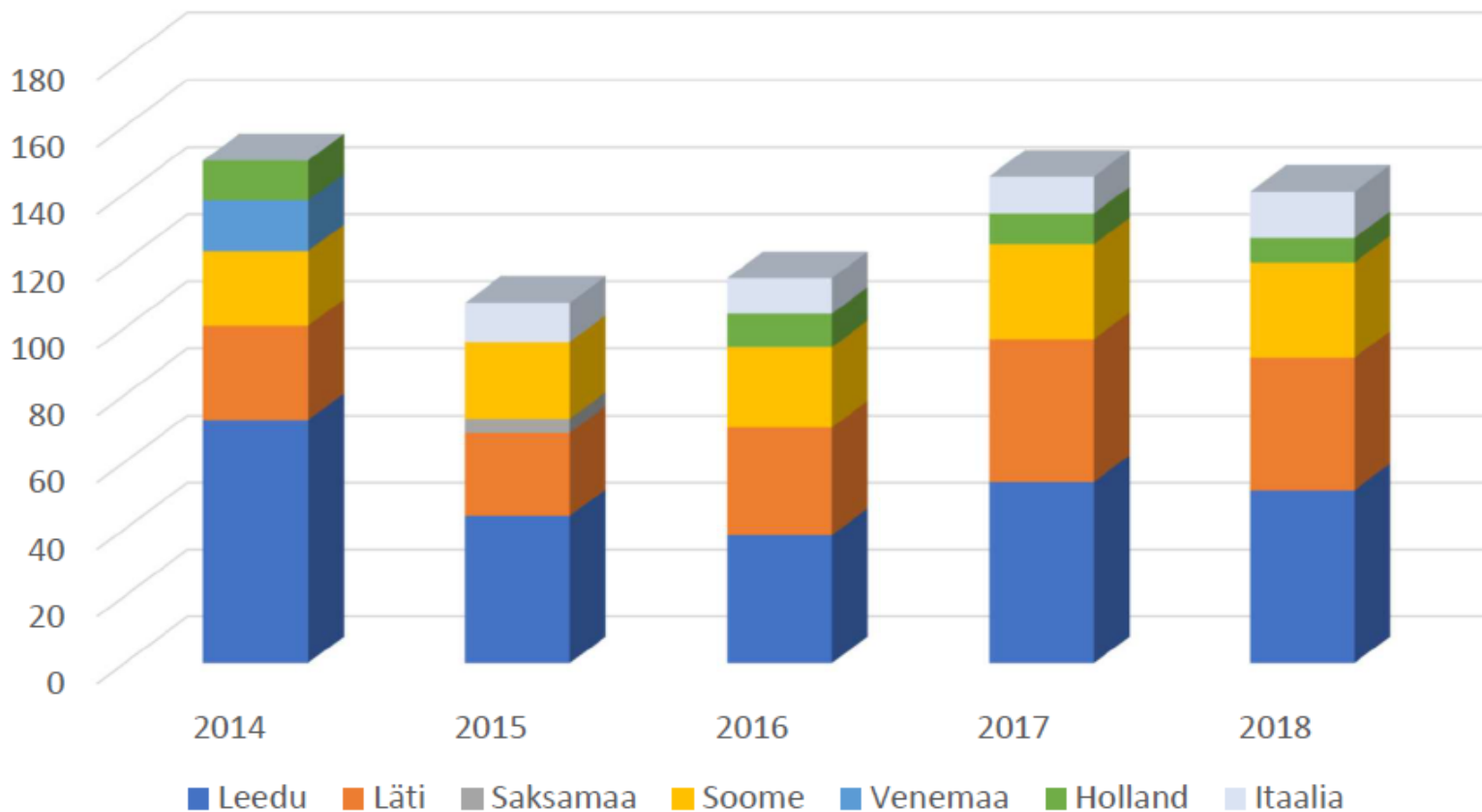
Allikas: Eesti Konjunkturiinstituudi uuring „Eesti toidusektori ekspordivõimekus“

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapirkondadesse

Piima ja piimatoodete ekspordi sihtriigid

miljon eurot

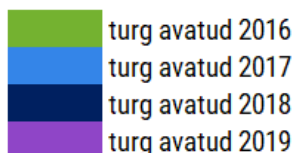

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituudi uuring „Eesti toidusektori ekspordivõimekus“

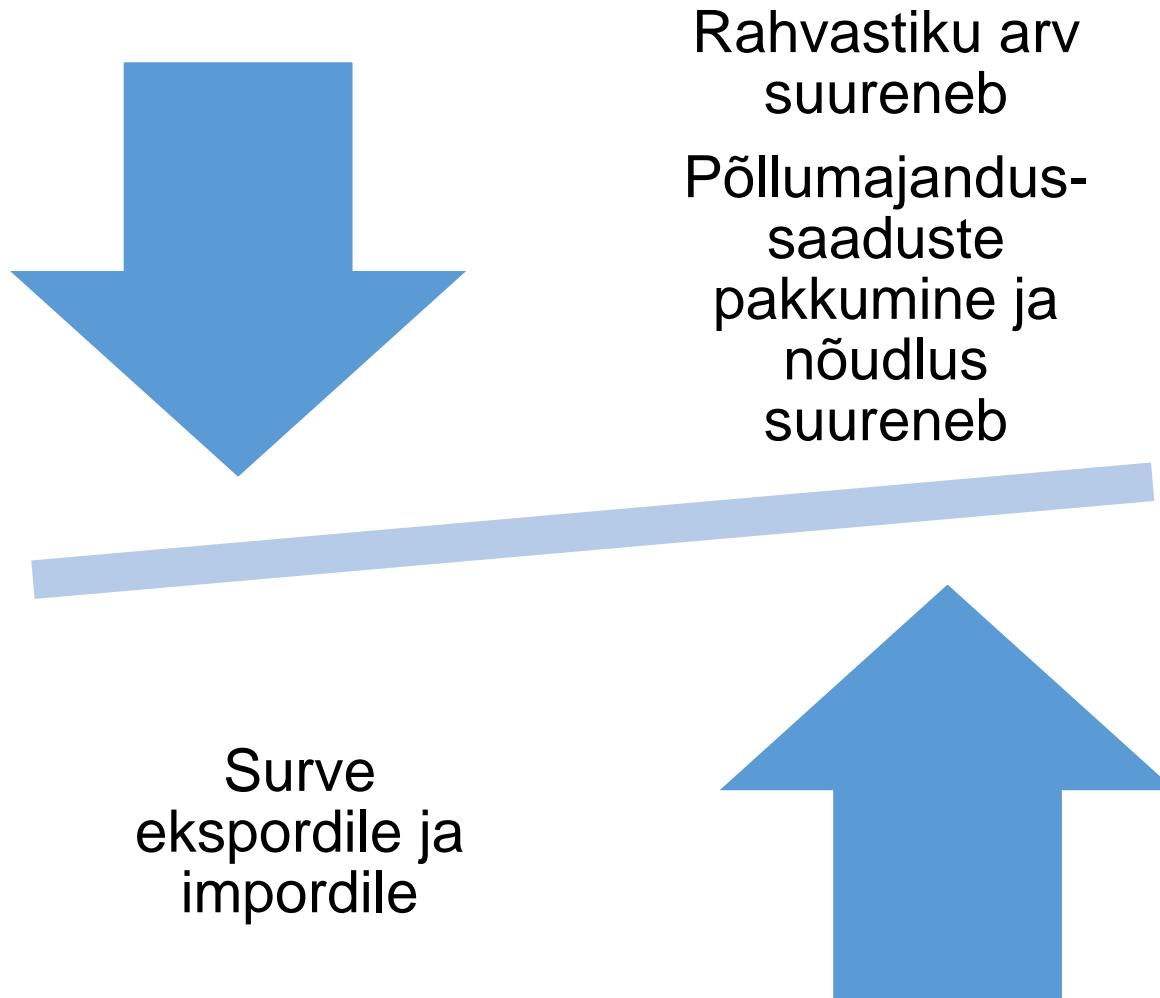
Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapirkondadesse

Uued avatud turud 2016-2019 ja ekspordimahud

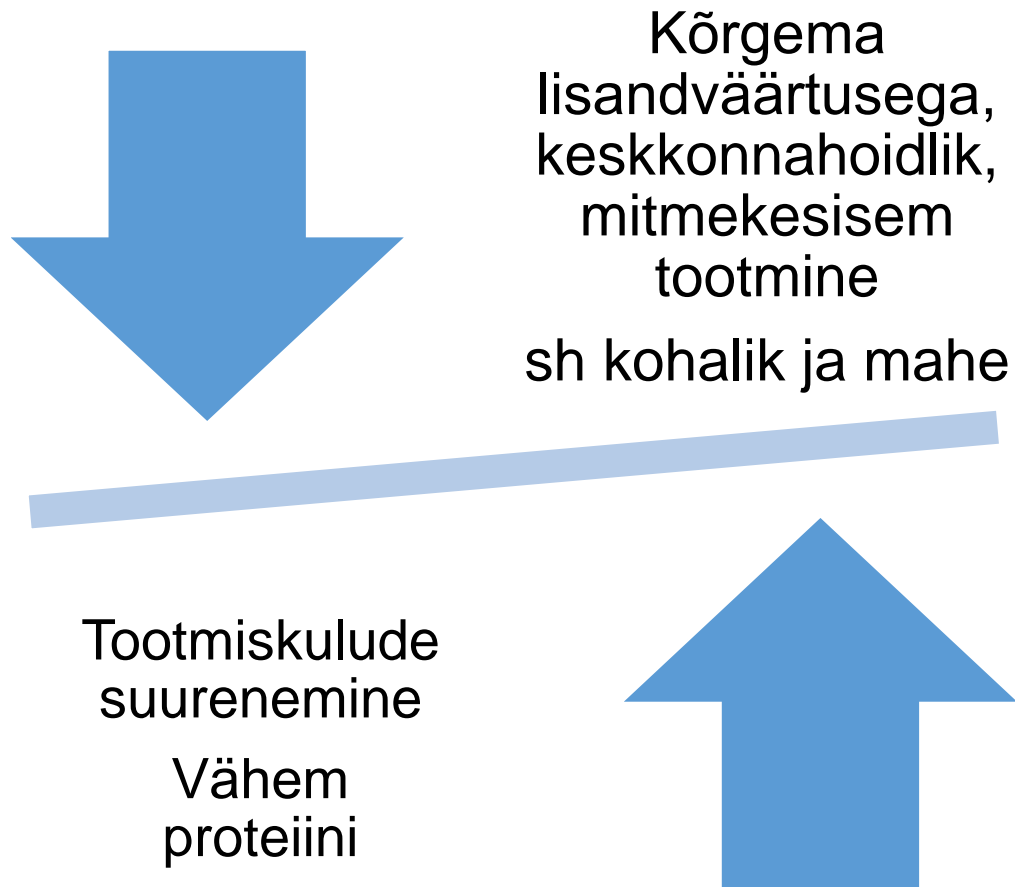

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Homne tarbija maailmas

Euroopa Liidu homne tarbija

Allikas: EU Agricultural outlook for markets and income 2018-2030

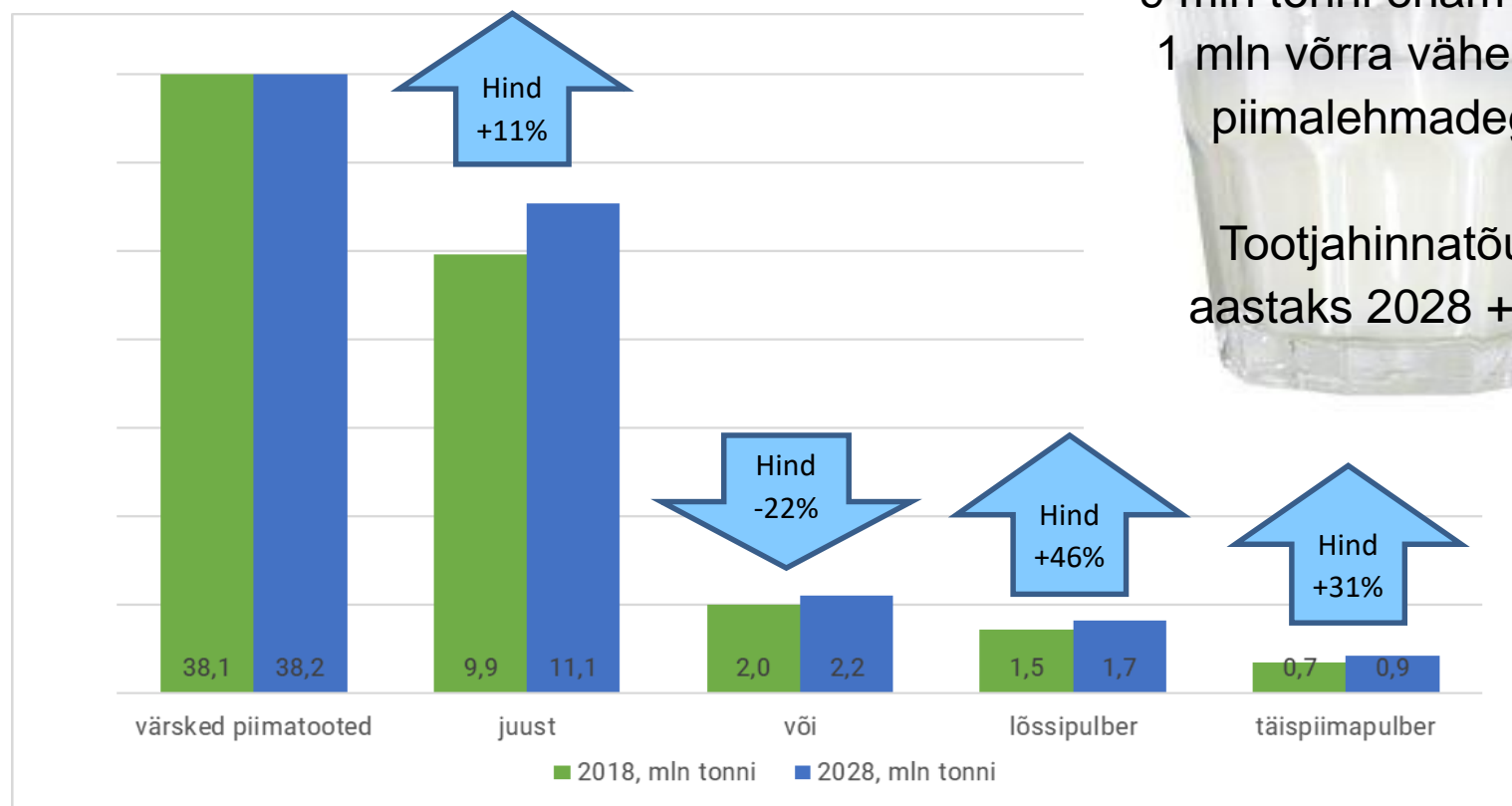

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfondi
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

OECD-FAO Outlook 2019-2028 EL28, piima ja piimatoodete toodangu maht 2018 ja 2028

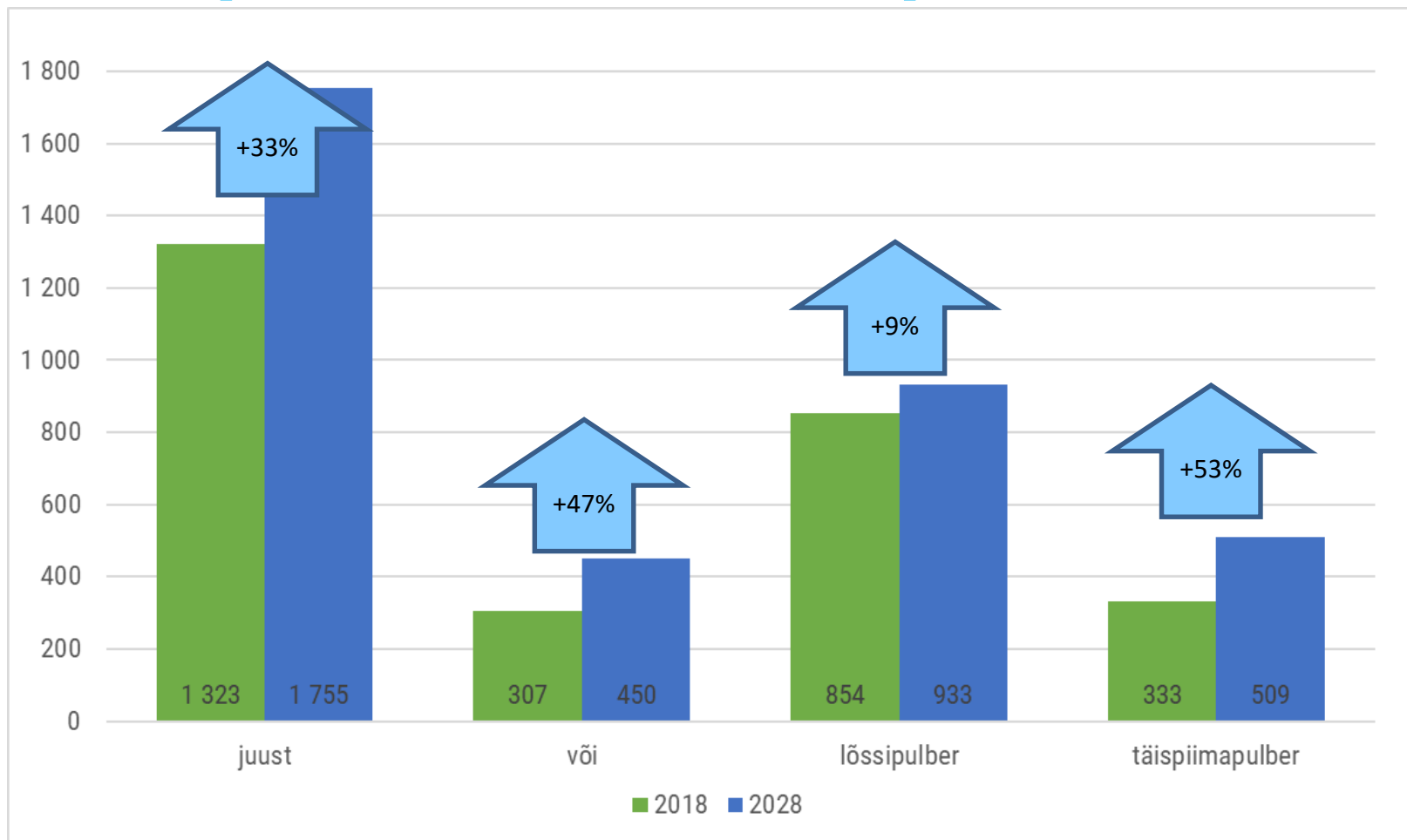
Piimatoodangu prognoos:
9 mln tonni enam piima
1 mln võrra vähemate
piimalehmadega

Tootjahinnatõus
aastaks 2028 +7%

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

OECD-FAO Outlook 2019-2028, EL28 piimatoodete ekspordimahud

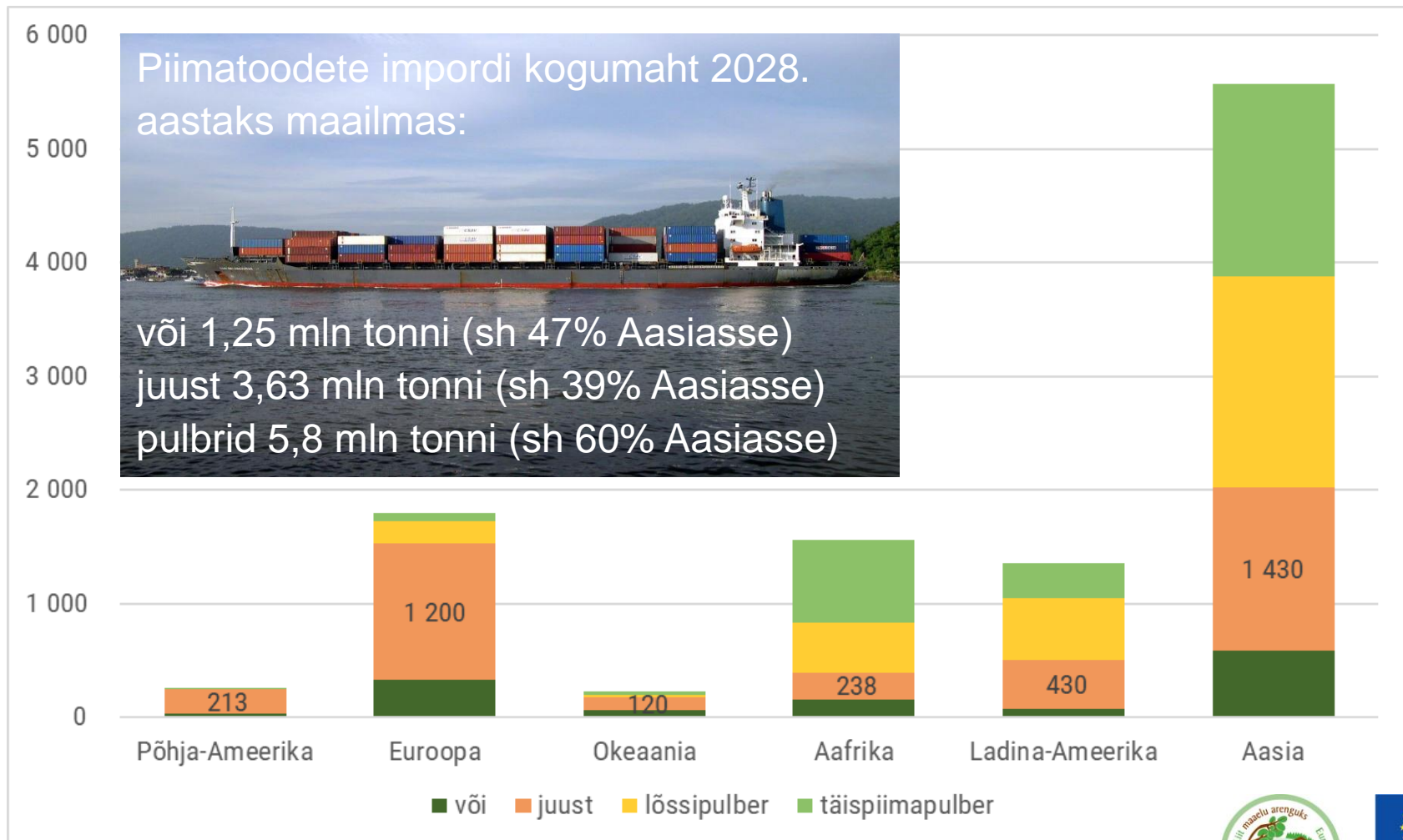

Allikas: Dataset: OECD-FAO Agricultural Outlook 2019-2028

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

OECD-FAO Outlook 2019-2028, piimatoodete turg

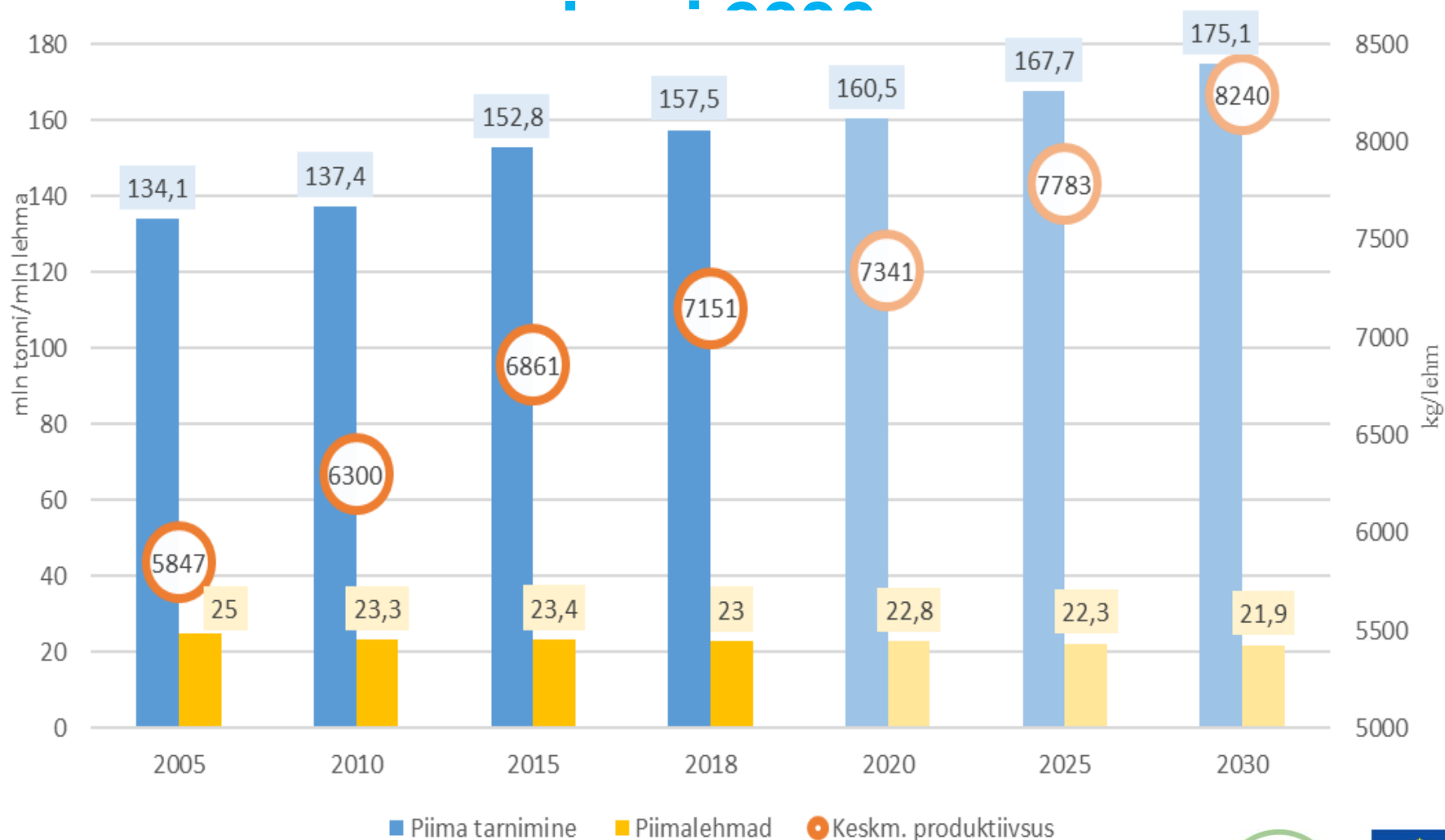

Allikas: Dataset: OECD-FAO Agricultural Outlook 2019-2028

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Piima tarne, piimalehmad ja keskmine produktiivsus EL-s kuni 2018 ning prognoos

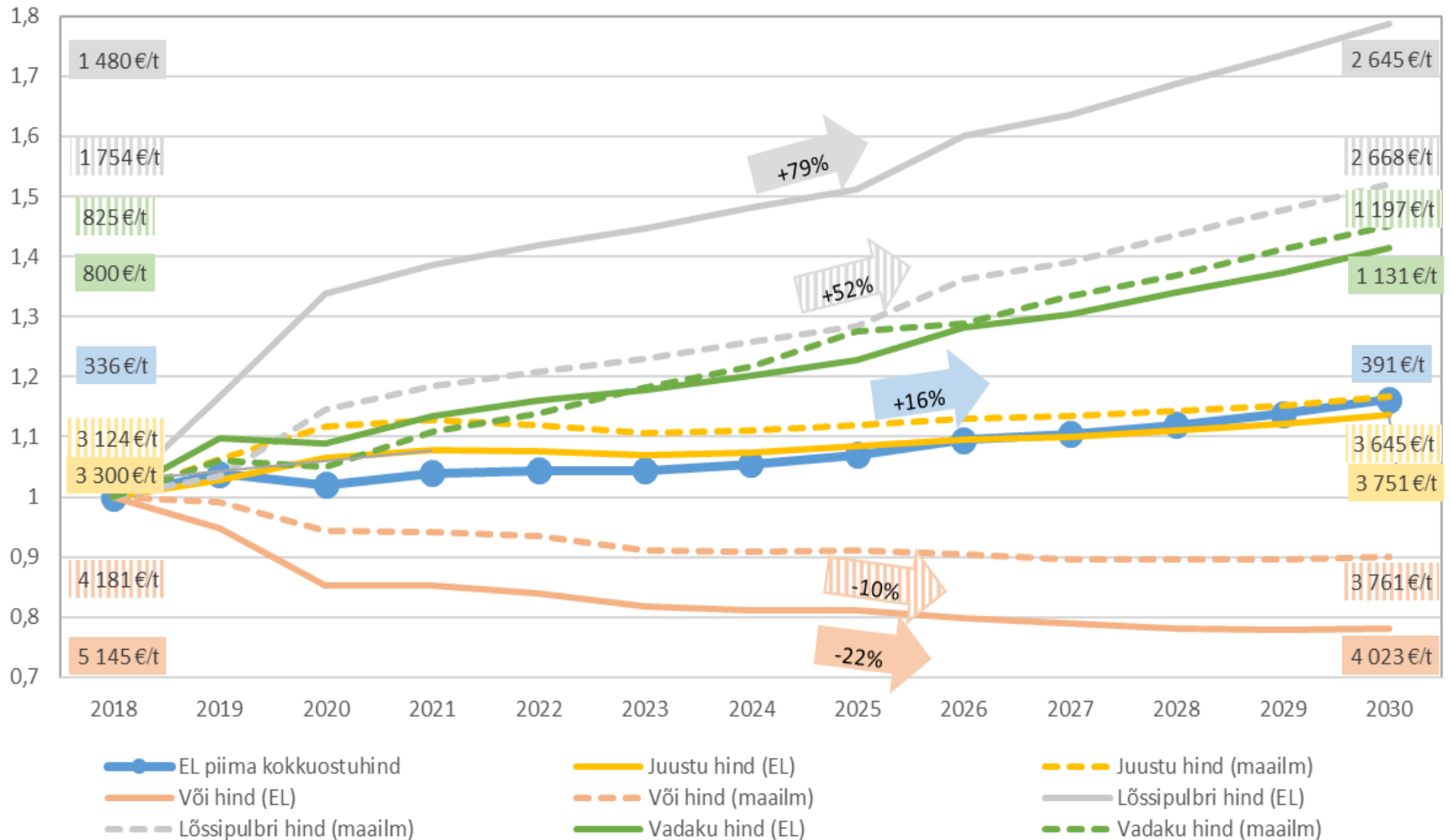

Allikas: EU Agricultural outlook for markets and income 2018-2030

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapiirkondadesse

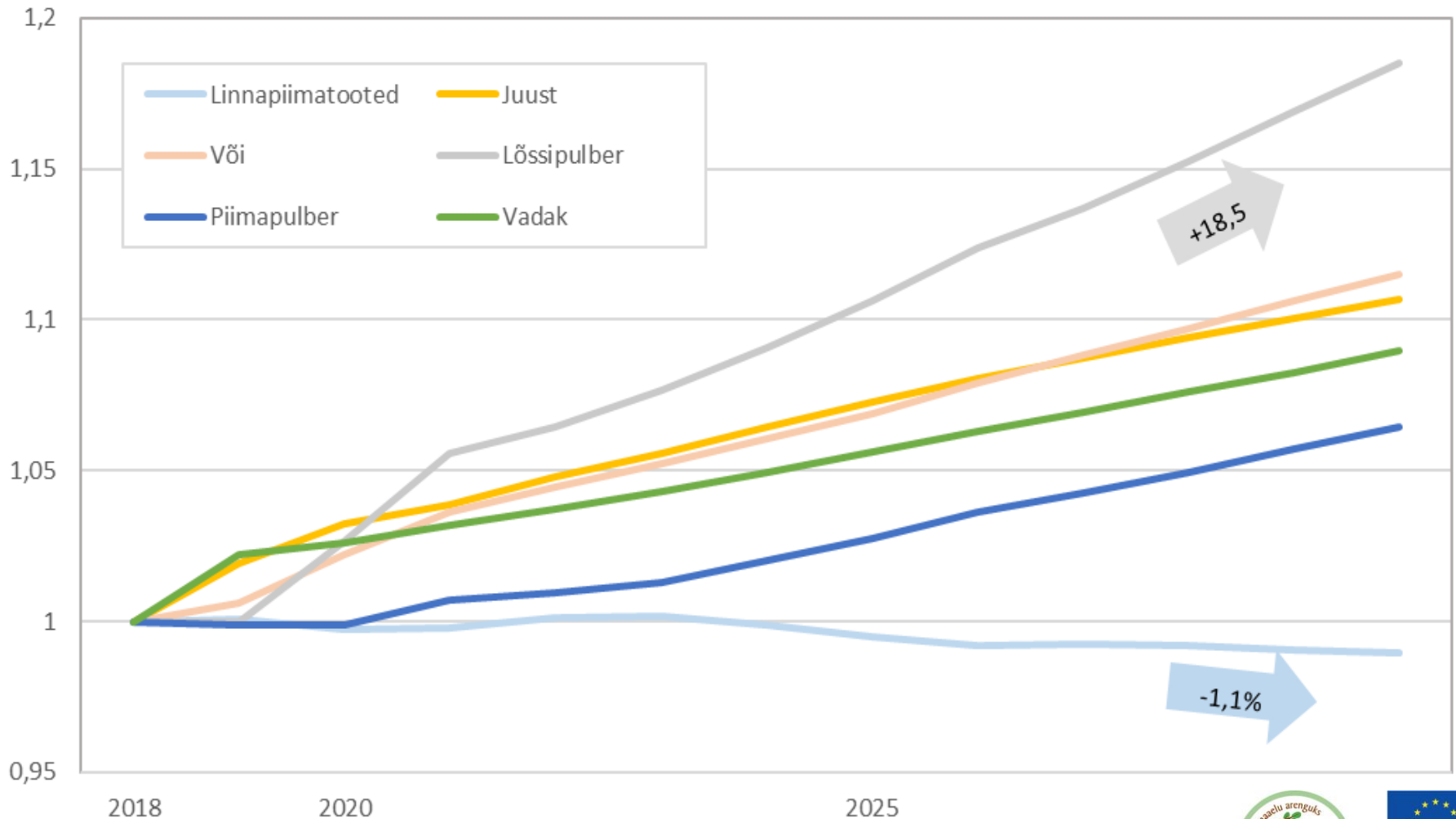
Põhiliste piimatoodete prognoositavad hinnaarengud EL-s ja maailmas 2018-

Allikas: EU Agricultural outlook for markets and income 2018-2030

Põhiliste piimatoodete prognoositavad tootmisarengud EL- 2018-2030

Allikas: EU Agricultural outlook for markets and income 2018-2030

Europa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa Investeeringud
maapirkondadesse

Piima- ja piimatootesektori tootjaorganisatsiooni tunnustamine

Liikmesriigid tunnustavad taotluse alusel piima- ja piimatootesektori tootjaorganisatsioonidena **kõiki juriidilisi isikuid**, tingimusel et:

- a) nad koosnevad piima- ja piimatootesektoris tegutsevatest tootjatest, on loodud nende algatusel ning järgivad konkreetset eesmärki, mis võib hõlmata ühte või mitut järgmistest eesmärkidest:
 - i) tootmise kavandamine ja kohandamine vastavalt nõudlusele;
 - ii) tarnete koondamine ja liikmete toodete turuleviimine;
 - iii) tootmiskulude optimeerimine ja omahindade stabiliseerimine.
- b) neil on miinimumarv liikmeid ja/või nad tagavad oma tegutsemispiirkonnas turustatava toodangu miinimumkoguse (*vähemalt 5% EE toorpiima kogusest*)
- c) on piisavad tõendid selle kohta, et nad suudavad pikema aja jooksul nõuetekohaselt ja tõhusalt ning tarneid koondades tegutseda
- d) põhikirjas on eelnevad punktid sätestatud

Kokkulepped piimasektoris

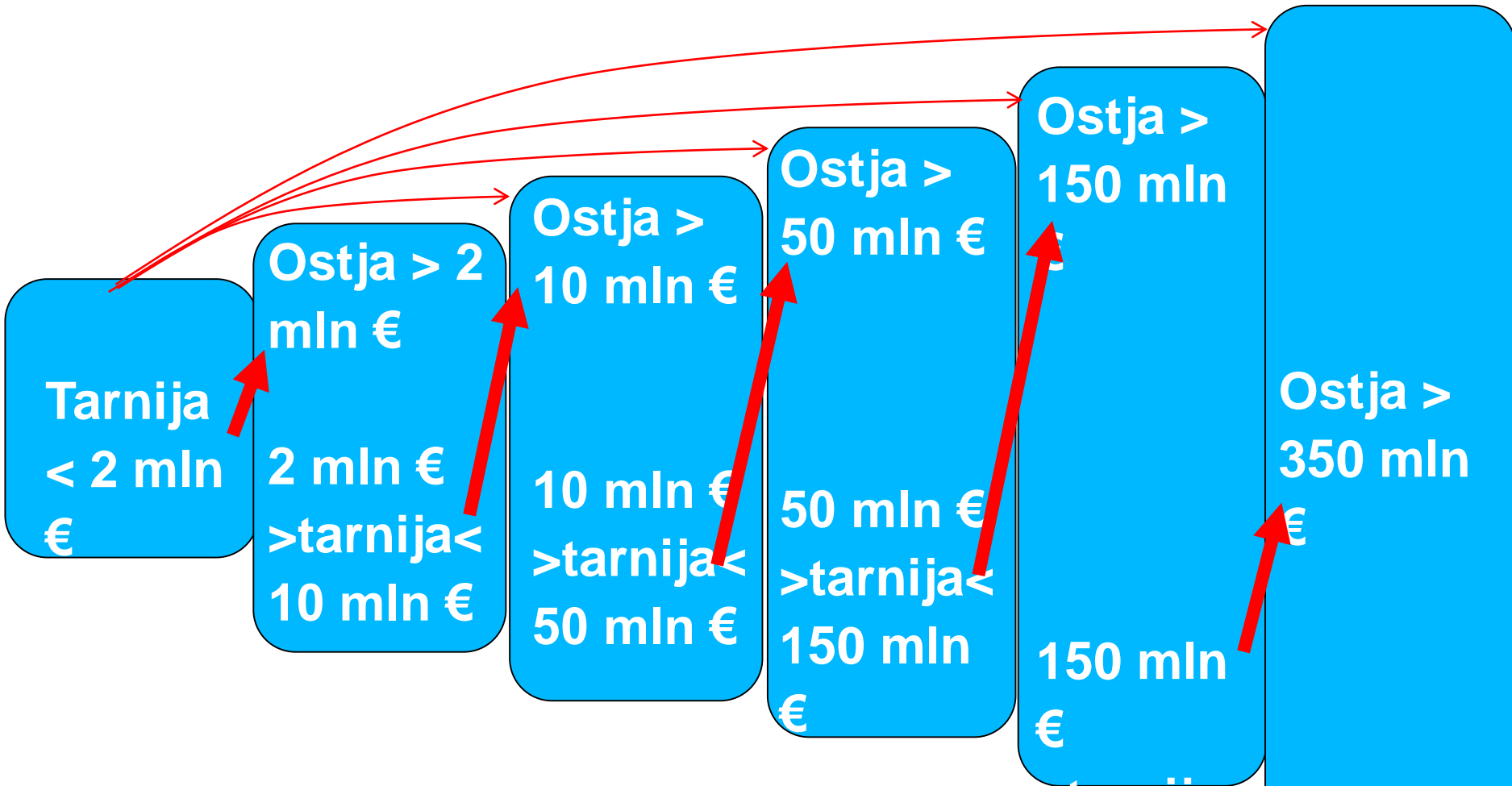
Tunnustatud piima ja piimatoodete sektori tootjaorganisatsioon võib pidada läbirääkimisi tema liikmeks olevate põllumajandustootjate nimel toorpiima tarnimise lepingute üle

Tootjaorganisatsioon võib pidada läbirääkimisi:

- a) olenemata sellest, kas toorpiima omandiõigus antakse põllumajandustootjalt tootjaorganisatsioonile või mitte
- b) olenemata sellest, kas kokkulepitud hind on mõne või kõikide põllumajandustootjatest liikmete toodangu jaoks sama
- c) tingimusel, et konkreetse tootjaorganisatsiooni puhul on täidetud kõik järgmised tingimused:
 - i. selliste läbirääkimistega hõlmatud toorpiima kogus **ei ületa 3,5% liidu kogutoodangust**
 - ii. selliste läbirääkimistega hõlmatud toorpiima kogus, mida **toodetakse** konkreetsetes liikmesriigis, **ei ületa 33% selle liikmesriigi kogutoodangust**
 - iii. selliste läbirääkimistega hõlmatud toorpiima kogus, mida **tarnitakse** konkreetsetes liikmesriigis, **ei ületa 33 % selle liikmesriigi kogutoodangust**
- d) tingimusel, et asjaomased põllumajandustootjad ei ole ühegi teise tootjaorganisatsiooni liikmed, mis peab samuti nende nimel läbirääkimisi sarnaste lepingute üle
- e) tingimusel, et toorpiima suhtes ei ole põllumajandustootja liikmesuse tõttu ühistus kehtestatud tarnekohustust
- f) tingimusel, et tootjaorganisatsioon teavitab pädevaid asutusi liikmesriigis või liikmesriikides, kus ta tegutseb, selliste läbirääkimistega hõlmatud toorpiima kogusest

Ebaausad kauplemistavad

Keelatud kaubandustavad

Keelatud kaubandustavad

- (1) 30 päevast pikema maksetähtaja sätestamine riknevatele põllumajandustoodetele ja toiduainetele (60 päeva muude põllumajandustoodete ja toiduainete puhul)
- (2) Tellimuse tühistamine liiga lühikese etteteatamise ajaga (enne kui 30 päeva)
- (3) Põllumajandustoodete ja toiduainete tarnelepingu tingimuste ühepoolne muutmine (seotud tarnete või kohaletoimetamise sageduse, viisi, koha, aja või mahuga, kvaliteedinõuete, maksetingimuste või hindadega või teenuste osutamisega)
- (4) Tarnijalt maksete nõudmine, mis ei ole seotud tarnija põllumajandustoodete ja toiduainete müügiga
- (5) Põllumajandustoodete ja toiduainete raiskuminekku või kao või mõlema eest tarnijalt kompensatsiooni nõudmine, kui see on toimunud ostja ruumides või valduses, kuigi tegu ei ole tarnija hooletuse või süüga
- (6) Ostja ja tarnija vahelise tarnelepingu tingimuste kirjalikult kinnitamisest keeldumine
- (7) Tarnija ärisaladuse ebaseaduslik omandamine, kasutamine või avalikustamine
- (8) Tarnijalt kompensatsiooni nõudmine tarnija toodete müügiga seotud kliendikaebuste läbivaatamise eest, kui kaebuse põhjus ei ole tarnija hooletus või süü
- (9) Tarnija ähvardamine kaubanduslike survemeetmetega või tarnija vastu kaubanduslike survemeetmete kasutamine, kui tarnija kasutab oma lepingust tulenevaid ja juriidilisi õigusi

Keelatud kaubandustavad, kui need ei ole tarnelepingus selgelt ja ühemõtteliselt kokku lepitud

- (1) Tarnijale müümata jäänud põllumajandustoodete ja toiduainete tagastamine ilma kompensatsioonita
- (2) Tarnijalt tasu nõudmine tema põllumajandustoodete ja toiduainete turul kättesaadavaks tegemise, ladustamise, väljapanemise või kaubaloetellu lisamise eest
- (3) Nõuda tarnijalt kõikide või osa ostja poolt müügiehenduse käigus müüdavate põllumajandustoodete ja toiduainete allahindluse kulude kandmist
- (4) Nõuda tarnijalt reklaamikulude kandmist
- (5) Nõuda tarnijalt turustamiskulude kandmist
- (6) Kohustada tarnijat maksma töötajatele tarnija toodete müügiks kasutatavate müügi-alade kordaseadmise eest. Kui ostja nõuab tasu maksmist, esitab ta tarnijale hinnangulise maksesumma ühiku kohta või üldise maksesumma või hinnangulised kulud ja nende kulude põhjenduse

Põllumajanduse ja kalanduse arengukava aastani 2030 ja ÜPP strateegiakava 2021-2027

Põllumajanduse ja kalanduse arengukava aastani 2030:

Eesti toit on hinnatud ja maal on hea elada!

EE 1: Toetada põllumajandustootja elujõulisust tagavat sisstulekut ja vastupanuvõimet kogu EL-is, et tagada toiduga kindlustatus

EE 2: Suurendada konkurentsivõimet ja turule orienteeritust, pöörates erilist tähelepanu teadusuuringutele, tehnoloogiale ja digiüleminekule

EE 3: Parandada põllumajandustootjate positsiooni väärtusahelas

EE 4: Panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse

EE 5: Edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade tõhusat majandamist nagu vesi, muld ja õhk

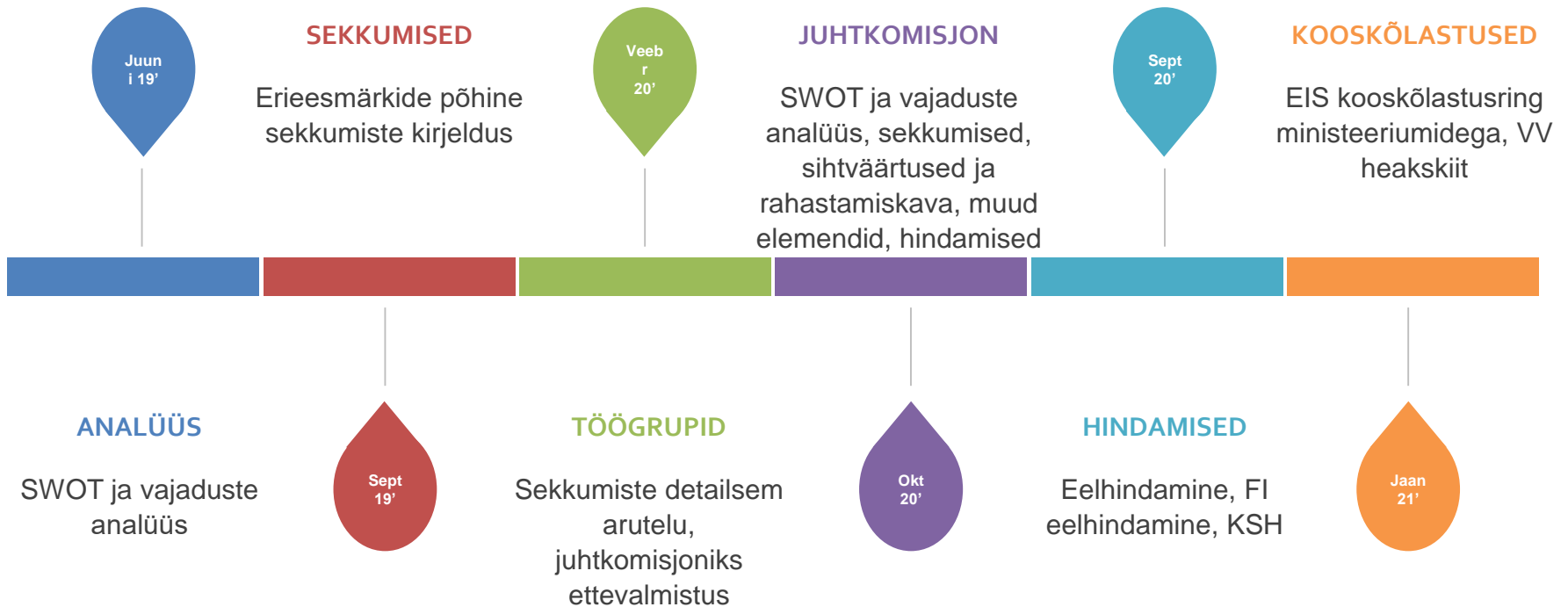
EE 6: Panustada elurikkuse kaitsesse, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke

EE 7: Olla atraktiivne noorte põllumajandustootjate jaoks ja soodustada ettevõtluse arengut maapiirkonnas

EE 8: Edendada tööhõivet, majanduskasvu, sotsiaalset kaasatust ja maapiirkondade arengut, sh biomajandust ja säästvat metsamajandust

EE 9: Parandada EL põllumajanduse reageerimist ühiskonna nõudlusele toidu ja tervise osas, sh säästval moel toodetud ohutu ja toitev toit, toidu raiskamine, loomade heaolu

ÜPP strateegiakava ajakava

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

Aitäh!